

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВА ТА СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Збірник наукових статей

CURRENT ISSUES OF LAW AND SOCIO- ECONOMIC RELATION

Scientific Journal

Кропивницький
Kropyvnytskyi

ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
БІЗНЕС-КОЛЕДЖ
засновано в 1966 році

МІНІСТЕРСТВО
ЮСТИЦІЇ

2021

Центральноукраїнський інститут розвитку людини Університету "Україна"
Кіровоградський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС
України

Вища школа бізнесу і підприємництва при Міністерстві економічного
розвитку і скорочення бідності Республіки Узбекистан

Приватна установа «Академія «Bolashaq» (Республіка Казахстан)

Вища школа економіки, права та медичних наук у м. Кельце імені професора
Едварда Ліпінського (Республіка Польща)

Черкаський державний бізнес-коледж

Кропивницьке відділення Київського науково-дослідного інституту судової
експертизи

Південно-Східне міжрегіональне управління Міністерства юстиції у
Кіровоградській області

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВА
ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН
Збірник наукових статей**

м. Кропивницький
2021 р.

Затверджено до друку Вченою радою
Центральноукраїнського інституту розвитку людини
Відкритого університету розвитку людини «Україна»
Протокол №4 від 10 листопада 2021 року

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Валентина Пупишева, директор Центральноукраїнського інституту розвитку людини;
Олена Кравченко, кандидат філологічних наук;
Олександр Жила, кандидат юридичних наук, доцент;
Олександр Коломоєць, кандидат юридичних наук, доцент;
Ірина Ткаченко, кандидат юридичних наук;
Ольга Сухачова, кандидат економічних наук;
Ірена Маліновська, кандидат юридичних наук, асоційований професор;
Ольга Пугаченко, кандидат економічних наук, доцент;
Олімхон Алікорієв, кандидат економічних наук;
Вікторія Гмиря, кандидат економічних наук, доцент;
Олег Ващенко, кандидат економічних наук.

Актуальні питання права та соціально-економічних відносин: Збірник наукових статей.
2021. 419 с.

У збірнику вміщено наукові статті, у яких відображено результати наукових досліджень у галузях юриспруденції, економіки, управління, соціально-психологічних, педагогічних, медико-біологічних наук. Розрахований на науковців, аспірантів, викладачів, студентів вищих навчальних закладів, а також на всіх, хто цікавиться питаннями суспільно-економічного розвитку.

*© Центральноукраїнський інститут розвитку людини
Університету "Україна", 2021*

*© Кіровоградський науково-дослідний експертно-криміналістичний
центр МВС України, 2021*

*© Вища школа бізнесу і підприємництва при Міністерстві
економічного розвитку і скорочення бідності Республіки Узбекистан*

© Приватна установа «Академія «Bolashaq» (Казахстан), 2021

*© Вища школа економіки, права та медичних наук у м. Кельце імені
професора Едварда Ліпінського (Польща), 2021*

© Черкаський державний бізнес-коледж, 2021

*© Кропивницьке відділення Київського науково-дослідного інституту
судової експертизи, 2021*

*© Південно-Східне мірегіональне управління Міністерства юстиції у
Кіровоградській області, 2021, 2021*

ЗМІСТ

Розділ 1

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРІЇ, ІСТОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА, КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА, КРИМІНОЛОГІЇ, КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ТА КРИМІНАЛІСТИКИ, ЦИВІЛЬНОГО, АДМІНІСТРАТИВНОГО, ФІНАНСОВОГО ТА МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

Валентина Пупишева	
РОЛЬ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ ТА ПРАВОСВІДОМОСТІ У СТАНОВЛЕННІ УКРАЇНИ ЯК ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ.....	9
Ірина Ткаченко	
ПРИЧИНИ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА ДОМАШНЬОГО НАСИЛЛЯ НАД ЖІНКАМИ.....	14
Cataraga O.S., Petcovici P.P. Prisacaru V.A.	
SOME CONSIDERATIONS ON THE ORGANIZATIONAL CLASSIFICATION OF JUDICIAL EXPERTISE.....	21
Олександр Коломоець, Світлана Косенко, Сергій Коломоець	
ОКРЕМІ ПИТАННЯ РОЗМЕЖУВАННЯ ДЕФІНІЦІЇ «ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО» ІЗ СУМІЖНИМИ ТЕРМІНАМИ.....	29
Maciej Sostek	
PRAWNE I KRYMINALISTYCZNE ASPEKTY KRADZIEŻY KIESZONKOWEJ W POLSCE.....	32
Роман Кірін, Володимир Коротаєв	
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗБРОЙОВИХ ВІДНОСИН.....	34
Сергій Чеботарьов	
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА І КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ТА МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.	40
Irena Malinowska	
WYŁUDZENIA GOSPODARCZE W INTERNETIEECONOMIC SCAMS ON THE INTERNET.....	46
Світлана Попова, Максим Тельний	
РОЛЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ БЕЗПЕКИ ГРОМАДЯН.....	51
Марія Новікова	
СПАДКУВАННЯ КОРПОРАТИВНИХ ПРАВ ЗА СПАДКОВИМ ДОГОВОРОМ.....	57
Станіслав Мороз	
ПРИВАТНІ ДЕТЕКТИВИ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ: ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ.....	60
Irena Malinowska	
WYŁUDZENIA GOSPODARCZE W INTERNETIEECONOMIC SCAMS ON THE INTERNET.....	65
Марина Мар'ян	

ВИЯВЛЕННЯ ЛАТЕНТНИХ СЛІДІВ РУК ЗА ДОПОМОГОЮ НЕСПЕЦИФІЧНОГО КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ОБЛАДНАННЯ.....	69
Elżbieta Żywucka – Kozłowska	
DERMATOLOGIA KRYMINALISTYCZNA – NOWE MOŻLIWOŚCI IDENTYFIKACJI INDYWIDUALNEJ.....	73
Роман Сушко	
ДЕЯКІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СИСТЕМ АВТОМАТИЧНОГО РОЗПІЗНАВАННЯ ОБЛИЧ В УКРАЇНІ.....	79
Waldemar Cisowski	
PRZEMOC KOBIEŃ W KONTEKŚCIE PRAWNYM I SPOŁECZNYM.....	82
Ольга Пугаченко	
ЗАКОНОДАВЧЕ ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАВДАНЬ СУДОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ.....	87
Микола Нерода	
ІНСТРУМЕНТИ ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ.....	94
Андрій Клапійчук	
ІНШІ ЗАХОДИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ХАРАКТЕРУ.....	98
Тетяна Шепітко	
МЕЖІ КОМПЕТЕНЦІЇ СУДОВОГО ЕКСПЕРТА ЕКОНОМІСТА ПРИ ДОСЛІДЖЕНІ ЕЛЕКТРОННИХ ДОКУМЕНТІВ ЯК ОБ'ЄКТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	100
Rafał Bielicki	
PROBLEMATYKA POSIADANIA TŁUMIKÓW HUKU W POLSCE.....	103
Ольга Недашковская	
ЭФФЕКТИВНОСТЬ СОВРЕМЕННЫХ НАУЧНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ В СФЕРЕ СУДЕБНОЙ ЭКСПЕРТИЗЫ.....	107
Тетяна Ляшок	
ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННОГО ВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	111
Лариса Коваленко, Вікторія Драшпуль	
ЩОДО ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА РОЗУМНИЙ СТРОК СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ.....	114
Юлія Нанюк	
АДМІНІСТРАТИВНИЙ ДОГОВІР ЯК ІНСТРУМЕНТ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ.....	118
Володимир Голубош, Ганна Голубош, Іван Кріцак	
ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ ЯК УМОВА ПРОТИДІЇ КРИМІНОГЕННИМ ВИКЛИКАМ І ЗАГРОЗАМ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА.....	121
Лариса Коваленко, Денис Красношарпа	
ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ВІЙСЬКОВОЇ ЮСТИЦІЇ В УКРАЇНІ.....	126
Ольга Пугаченко, Дмитро Бандурко	
ОБОВ'ЯЗКИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СУДОВИХ ЕКСПЕРТІВ З ЕКОНОМІЧНИХ ПИТАНЬ.....	130
Марина Трегубенко	
ЕЛЕКТРОННИЙ ЛІКАРНЯНИЙ – ОНЛАЙН-СЕРВІС ДЛЯ РОБОТОДАВЦІВ ТА ПРАЦІВНИКІВ: ПРАВОВІ АСПЕКТИ.....	136

Анастасія Гоменюк	
СУЧАСНИЙ СТАН ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКОННОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ.....	141
Аліна Сергійчук	
ОСОБЛИВОСТІ ЖУРНАЛІСТСЬКОГО РОЗСЛІДУВАННЯ В АСПЕКТІ КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВ ПІД ЧАС СУДОВОГО ТА ДОСУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ.....	144
Марина Сагайдак	
ПРИВАТНА ДЕТЕКТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ: УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД.....	150
Жанна Іваненко	
ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ СУДУ ПРИСЯЖНИХ.....	153
Марія Фортунатова	
ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ БЮРО ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ (БЕБ) В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНОГО І МІЖНАРОДНОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....	157
Сергій Репов	
ПОНЯТТЯ І ВИДИ ПРАВОПОРУШЕНЬ.....	163
Аліна Адамовська	
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА В УКРАЇНІ.....	166

РОЗДІЛ 2

ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Inna Tomashuk	
FINANCIAL RESOURCES OF THE ENTERPRISE AND FEATURES OF THEIR FORMATION.....	169
Раїса Квасницька, Марія Тарасюк	
ІНВЕСТИЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	173
Юлія Бондар, Діна Швиданенко	
ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ.....	177
Олена Остапенко	
ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПРАЦІВНИКАМИ НОВОГО ПОКОЛІННЯ З НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	182
Вікторія Гмиря	
УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ВИРОБНИЦТВІ В СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ.....	186
Наталія Столярчук	
ЛІЗИНГ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ІНВЕСТУВАННЯ В АВІАЦІЙНІЙ ГАЛУЗІ.....	189
Іван Лісний	
СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ СУЧАСНОГО РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ.....	193
Світлана Ніколаєва	
ЕКОНОМІЧНИЙ ТА ЮРИДИЧНИЙ ПІДХОДИ ДО СУТНОСТІ ЛІЗИНГУ	196
Ніна Новохатько	
ЗАХОДИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	200

Вікторія Барабаш	
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19.....	203
Артем Дмитренко, Владислав Могилястий	
ЕКОНОМІЧНА СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ ТА КЛЮЧОВІ ПАРАМЕТРИ.....	208
Марія Панченко, Наталія Глигало	
АНАЛІЗ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ В УКРАЇНІ.....	210
Вікторія Кузьміна, Наталія Глигало	
АНАЛІЗ НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ ЄДИНОГО ПОДАТКУ В УКРАЇНІ.....	212
Єлизавета Клочан	
ВЗАЄМОПОВ'ЯЗАНІ КАТЕГОРІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	214
Лілія Семирог	
БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ.....	218
Анастасія Бідненко, Анастасія Левченко	
ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ОФОРМЛЕННЯ ОПЕРАЦІЙ З ТАРОЮ.....	220
Наталія Чівільча	
ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОВЕДЕННЯ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	225
Інна Данілова	
ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ДІЯЛЬНОСТІ ХЛІБОПЕКАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	228
Марина Козакул	
ТАРА: СУТНІСТЬ, ВИДИ ТА ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ З НЕЮ.....	233
Вероніка Колосова	
СПЕЦИФІКА СТРАТЕГІЧНИХ РЕСУРСІВ ЯК ДЖЕРЕЛА КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ КОМПАНІЇ.....	237
Варвара Лобойко	
ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ КОНЦЕПЦІЇ ІМПАКТ-ІНВЕСТИВАННЯ.....	240
Данило Присяжнюк	
СТРАХУВАННЯ ЯК ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ.....	244
Анна Сидоренко	
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОНЦЕПЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО ПРИБУТКУ.....	247
Анна Цуркан	
СУЧАСНИЙ СТАН МОТИВАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	250
Анна Сухенко	
ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ.....	252
Владислав Кравченко	
ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ ЯК ФУНДАМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ.....	255

Марія Сакун, Наталія Кузнецова	256
МОЛОДІЖНА ЕМІГРАЦІЯ З УКРАЇНИ: ТЕНДЕНЦІЇ, ЗАГРОЗИ, ШЛЯХИ ВРЕГУЛЮВАННЯ.....	

Розділ 3

СУЧАСНІ МОДЕЛІ, СТРАТЕГІЇ, ТЕХНОЛОГІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ

Олена Кравченко	
ФАКТОРИ ВИБОРУ ПРОФЕСІЇ СУЧАСНОЮ МОЛОДДЮ В УКРАЇНІ....	263
Олександр Черненко	
ПРОБЛЕМА ПРОФЕСІЙНОЇ АДАПТАЦІЇ ТА САМОРЕАЛІЗАЦІЇ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ У СФЕРІ ТОРГІВЛІ.....	268
Олександр Тертиця	
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	271
Надія Коваленко	
РОЛЬ НЕЙРОНАУК В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	277
Олександр Черненко, Аліна Мугіна	
ОПТИМІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧОЇ (ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ) СТРУКТУРИ ПІДПРИЄМСТВА.....	282
Анастасія Бобокало, Наталія Кузнецова	
РОЛЬ ОСВІТНЬОГО ФАКТОРА У ФОРМУВАННІ НОВОЇ ЯКОСТІ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ.....	285
Анна Назаренко, Анастасія Левченко	
СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЯК СКЛADOVA ЦІЛІСНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ.....	289
Олександр Черненко, Яна Неклега	
ОПЕРАЦІЙНА СТРАТЕГІЯ І КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ.....	292
Анастасія Ільченко	
ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТАМИ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ.....	296
Андрій Гришук	
МЕНЕДЖМЕНТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	299

Розділ 4

СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК: ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧИЙ АСПЕКТ

Оксана Калюжна	
РОЛЬ ЗБАЛАНСОВАНОГО ХАЧУВАННЯ В ЗБЕРЕЖЕННІ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ.....	303
Оксана Бабич	
ЗНАЧЕННЯ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ РОБОТИ НА РІЗНИХ ЕТАПАХ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ ОСОБИСТОСТІ.....	308
Ольга Лунгол, Людмила Суховірська, Абуватфа Самі.І.Х.	
ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГЮЧИХ	

ТЕХНОЛОГІЙ У ДИСТАНЦІЙНІЙ ОСВІТІ.....	312
Даниїл Лісютін	
СОЦІАЛЬНА БЕЗПЕКА ЯК ЧИННИК РІВНЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ.....	314
Олександр Шостак, Ігор Шостак	
ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ-ВОЛЕЙБОЛІСТІВ У РІЧНОМУ ЦИКЛІ.....	318
Сергій Мовчан	
ЛІКАРСЬКО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ В СИСТЕМІ ВИВЧЕННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ».....	322
Наталія Седова	
ПРОФІЛАКТИКА «СИНДРОМУ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ» У ПЕДАГОГІВ.....	325
Анастасія Терещенко	
ЕМОЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ТА ВІКОВІ КРИЗИ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ.....	332
Тетяна Сімдянова	
СПОРТ ЯК РІЗНОВИД ДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ І ЙОГО СОЦІАЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ.....	336
Андрій Касьяненко	
РОЛЬ СУСПІЛЬСТВА У ФОРМУВАННІ ЕТАЛОНУ КРАСИ: ІСТОРИЧНИЙ ТА ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТИ.....	340
Дар'я Тупчієнко	
ЗАВДАННЯ, ЗАСОБИ І МЕТОДИ СПОРТИВНОГО ТРЕНУВАННЯ.....	344
Віолета Чабанова	
ВПЛИВ СУСПІЛЬСТВА НА ФОРМУВАННЯ НА ФОРМУВАННЯ ШКІДЛИВИХ ЗВИЧОК ІНДИВІДА.....	346
Софія Мамчур	
РОЛЬ ЛФК ТА СЕГМЕНТАРНО-РЕФЛЕКТОРНОГО МАСАЖУ ПРИ ОСТЕОХОНДРОЗІ ШИЙНОГО ВІДДІЛУ ХРЕБТА.....	349
Світлана Гринченко	
МЕТОДИКА РОЗВИТКУ ШВИДКОСТІ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	354
Інеса Рукодій	
УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ЛФК У СПОРСМЕНІВ ІЗ ТРАМОЮ ЗВ'ЯЗКОВОГО АПАРАТУ.....	357
Ярослав Рачкован, Ігор Шостак	
РОЗВИТОК ВИТРИВАЛОСТІ У ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	361
Юлія Демиденко, Ігор Шостак	
МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ...	364
Карина Шеляшко	
ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ТА ПРОФІЛАКТИКА ПЛОСКОСТОПОСТІ ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ.....	367
Діана Боарна	
ЛІКУВАЛЬНА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА В КОМПЛЕКСНІЙ РЕАБІЛІТАЦІЇ МОЛОДІ З ВАДАМИ РОЗУМОВОГО РОЗВИТКУ.....	373
Катерина Петриченко	
ВПЛИВ ЗАСОБІВ ЛФК РІЗНОЇ ІНТЕНСИВНОСТІ НА	

ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН ОСІБ ПОХИЛОГО ВІКУ.....	376
Марія Логвінова	
ЗАСТОСУВАННЯ ЛІКУВАЛЬНОЇ ФІЗКУЛЬТУРИ У ХВОРИХ НА ХРОНІЧНЕ ОБСТРУКТИВНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ.....	380

Розділ 5

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИЙ АСПЕКТ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Наталя Мильніченко	
ДЕРЖАВНА МОВА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА.....	385
Людмила Деміч, Альона Абдель Салам, Олена Кравченко	
ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРЕС-СЛУЖБ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ.....	389
Марина Дроздова	
КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНЦІЯ КЕРІВНИКА У СВІТЛІ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	393
Юлія Кваша, Олена Кравченко, Ірина Бабіч	
ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ ПЕРЕГОВОРІВ ІЗ ЗАКОРДОННИМИ ПАРТНЕРАМИ: ОРГАНІЗАЦІЙНІ, КОМУНІКАТИВНІ ТА КУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ.....	395
Марина Нельга, Олена Кравченко, Марина Бойко	
ПРИХОВАНИЙ ВПЛИВ РЕКЛАМИ НА СВІДОМІСТЬ ЛЮДИНИ.....	398
Дарія Шевченко, Олена Кравченко, Тетяна Браїлова	
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	401
Ольга Гринчук, Олена Кравченко, Юлія Гіріч	
СУЧАСНИЙ ДІЛОВИЙ ЕТИКЕТ У МІЖКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ.....	404
Валерія Шестакова, Олена Кравченко	
ВПЛИВ НА ЛЮДИНУ ЗАСОБАМИ МАС-МЕДІА.....	408
Аліна Леонтєва, Олена Кравченко	
ФЕНОМЕН ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ГАДЖЕТІВ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	410
Ярослава Смірнова, Наталя Мильніченко	
РОЛЬ ФАНДОМІВ У ЗМІНІ СТАВЛЕННЯ МОЛОДІ ДО ЖАНРУ ФЕНТЕЗІ	413
Олександр Ломака	
МОВНА СИТУАЦІЯ В СИСТЕМІ ОСВІТИ НА КІРОВОГРАДЩИНІ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТОЛІТТЯ	415

7. Правова робота в Збройних Силах України: Навчальний посібник / За заг. ред. В.І. Кириленка. К.: РВЦ «Військовий інститут», 2010. 408 с.

8. Коваленко Л.П. Теоретичні проблеми розвитку інформаційного права України. Х.: Право, 2012. 246 с.

9. Kovalenko L. Alternative methodology for assessment of youth competitiveness in the labor market of Ukraine . Management Science Letters, 2020, 10(10). С. 2159-2168. URL: [http:// m.growingscience.com/beta/ms1/3781-alternative-methodology-for-assessment-of-youth-competitiveness-in-the-labor-market-of-ukraine.html](http://m.growingscience.com/beta/ms1/3781-alternative-methodology-for-assessment-of-youth-competitiveness-in-the-labor-market-of-ukraine.html)

УДК 657.6.012.16; 343

ОБОВ'ЯЗКИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СУДОВИХ ЕКСПЕРТІВ З ЕКОНОМІЧНИХ ПИТАНЬ

Ольга Пугаченко,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри аудиту, обліку та
оподаткування
Центральноукраїнського національного
технічного університету

Дмитро Бандурко,
здобувач третього (освітньо-наукового)
рівня вищої освіти «Доктор філософії»
Центральноукраїнського національного
технічного університету

У статті розглянуто обов'язки та відповідальність судових експертів з економічних питань у різних законодавчо-інструктивних актах. Узагальнено обов'язки та відповідальність при здійсненні судово-експертної діяльності різними суб'єктами, у т.ч. і атестованими судовими експертами, що не працюють у державних спеціалізованих експертних установах.

Ключові слова: *судова експертиза, судова експертиза з економічних питань, судово-економічна експертиза, суб'єкти судово-експертної діяльності, обов'язки експертів, відповідальність, законодавчо-інструктивні акти*

Судова експертиза – це дослідження на основі спеціальних знань у галузі науки, техніки, мистецтва, ремесла тощо об'єктів, явищ і процесів з метою надання висновку з питань, що є або будуть предметом судового розгляду [3].

У межах судової експертизи з економічних питань виділяються: експертиза документів бухгалтерського обліку, оподаткування і звітності; експертиза документів про економічну діяльність підприємств і організацій; експертиза документів фінансово-кредитних операцій [2].

Метою статті є дослідження та узагальнення обов'язків і відповідальності судових експертів з економічних питань у різних законодавчо-інструктивних актах.

Законодавство України про судову експертизу складається із Закону України «Про

судову експертизу», інших нормативно-правових актів.

Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачено законодавством України про судову експертизу, застосовуються правила міжнародного договору України.

Закон України «Про судову експертизу» визначає правові, організаційні і фінансові основи судово-експертної діяльності з метою забезпечення правосуддя України незалежною, кваліфікованою і об'єктивною експертизою, орієнтованою на максимальне використання досягнень науки і техніки.

Призначення судових експертиз та експертних досліджень судовим експертам державних спеціалізованих науково-дослідних установ судових експертиз Міністерства юстиції України та атестованим судовим експертам, які не є працівниками державних спеціалізованих установ, їх обов'язки, права та відповідальність, організація проведення експертиз та оформлення їх результатів здійснюються у порядку, визначеному Кримінальним процесуальним, Цивільним процесуальним, Господарським процесуальним кодексами України, Кодексом України про адміністративні правопорушення, Кодексом адміністративного судочинства України, Митним кодексом України, Законами України «Про судову експертизу», «Про виконавче провадження», іншими нормативно-правовими актами з питань судово-експертної діяльності та Інструкцією про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень.

Судово-експертну діяльність здійснюють державні спеціалізовані установи, їх територіальні філії, експертні установи комунальної форми власності, а також судові експерти, які не є працівниками зазначених установ, та інші фахівці (експерти) з відповідних галузей знань у порядку та на умовах, визначених законодавчо [3].

Процесуальні особливості обов'язків і відповідальності учасників судово-економічних експертиз розглядалися автором у роботах [4, 5, 6]. Окрім процесуального законодавства, відповідні статті та розділи, які присвячено обов'язкам і відповідальності окремих суб'єктів судово-експертної діяльності містять:

- Закон України «Про судову експертизу» [3];
- Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень [2];
- Інструкція про особливості здійснення судово-експертної діяльності атестованими судовими експертами, що не працюють у державних спеціалізованих експертних установах [1] (таблиця 1)

Таблиця 1 – **Обов'язки судового експерта в різних законодавчо-інструктивних актах**

Обов'язки судового експерта		
Закон України «Про судову експертизу» (стаття 12) [3]	Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень (розділ II, пункт 22) [2]	Інструкція про особливості здійснення судово-експертної діяльності атестованими судовими експертами, що не працюють у державних спеціалізованих експертних установах (розділ II, пункт 3) [1]
Незалежно від виду судочинства та	На експерта покладаються такі обов'язки:	На судового експерта покладаються такі обов'язки:

Обов'язки судового експерта		
Закон України «Про судову експертизу» (стаття 12) [3]	Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень (розділ II, пункт 22) [2]	Інструкція про особливості здійснення судово-експертної діяльності атестованими судовими експертами, що не працюють у державних спеціалізованих експертних установах (розділ II, пункт 3) [1]
підстави проведення експертизи судовий експерт зобов'язаний:		
1) провести повне дослідження і дати обґрунтований та об'єктивний письмовий висновок	прийняти до виконання доручену йому експертизу	2) прийняти до виконання доручену йому експертизу
	особисто провести повне дослідження, дати обґрунтований та об'єктивний письмовий висновок на поставлені питання, а в разі необхідності роз'яснити його	3) особисто провести повне дослідження, дати обґрунтований та об'єктивний письмовий висновок на поставлені питання
2) на вимогу особи або органу, які залучили експерта, судді, суду дати роз'яснення щодо даного ним висновку	з'явитися на виклик органу (особи), який (яка) призначив(ла) експертизу (залучив(ла) експерта), для надання роз'яснень, показань чи доповнень з приводу проведеної експертизи або причин повідомлення про неможливість її проведення	5) з'явитися на виклик органу (особи), який (яка) призначив(ла) експертизу (залучив(ла) експерта), для надання роз'яснень, показань чи доповнень з приводу проведеної експертизи або причин повідомлення про неможливість її проведення
3) заявляти самовідвід за наявності передбачених законодавством підстав, які виключають його участь у справі	заявити самовідвід за наявності передбачених законодавством обставин	1) заявити самовідвід за наявності передбачених законодавством обставин
	повідомити в письмовій формі органу (особі), який (яка) призначив(ла) експертизу (залучив(ла) експерта), про неможливість її проведення та повернути надані матеріали справи та інші документи, якщо поставлене питання виходить за межі компетенції експерта або якщо надані йому	4) повідомити в письмовій формі орган (особу), який (яка) призначив(ла) експертизу (залучив(ла) експерта), про неможливість її проведення та повернути надані матеріали справи та інші документи, якщо поставлене питання виходить за межі компетенції експерта або якщо надані йому матеріали

Обов'язки судового експерта		
Закон України «Про судову експертизу» (стаття 12) [3]	Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень (розділ II, пункт 22) [2]	Інструкція про особливості здійснення судово-експертної діяльності атестованими судовими експертами, що не працюють у державних спеціалізованих експертних установах (розділ II, пункт 3) [1]
	матеріали недостатні для вирішення поставленого питання, а витребувані додаткові матеріали не були надані	недостатні для вирішення поставленого питання, а витребувані додаткові матеріали не були надані
	забезпечити збереження об'єкта експертизи	6) забезпечити збереження об'єкта експертизи та документів, наданих на дослідження
	не розголошувати без дозволу органу (особи), який (яка) призначив(ла) експертизу (залучив(ла) експерта), відомості, що стали йому відомі у зв'язку з виконанням обов'язків, або не повідомляти будь-кому, крім органу (особи), який (яка) призначив(ла) експертизу (залучив(ла) експерта), чи суду про хід проведення експертизи та її результати	7) не розголошувати без дозволу органу (особи), який (яка) призначив(ла) експертизу (залучив(ла) експерта), під час проведення експертизи відомості, що стали йому відомі у зв'язку з виконанням обов'язків, та не повідомляти будь-кому, крім органу (особи), який (яка) призначив(ла) експертизу (залучив(ла) експерта), чи суду, про процес проведення досліджень та їх результати
	у разі постановлення ухвали суду про припинення проведення експертизи експерт зобов'язаний негайно повернути матеріали справи та інші документи, що використовувалися для проведення експертизи	8) негайно повернути матеріали справи та інші документи, що надавались для проведення експертизи, у разі постановлення ухвали суду про припинення проведення експертизи

Джерело: авторська розробка на основі [1; 2; 3]

Стаття 12 «Обов'язки судового експерта» Закону «Про судову експертизу» декларує, що інші обов'язки судового експерта передбачаються процесуальним законодавством. Пунктом 22 Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень визначено, що якщо дослідження пов'язане з повним або частковим знищенням об'єкта експертизи або зміною його властивостей, експерт повинен одержати на це дозвіл від органу (особи), який (яка) призначив(ла) експертизу (залучив(ла) експерта).

У частині того, що забороняється судовим експертам в інструктивних документах [2, 1] задекларовано майже аналогічні заборони. Відмінності в одній забороні пояснюються лише специфікою роботи суб'єктів експертної діяльності (для тих, хто є та не є працівниками державних спеціалізованих експертних установах) – таблиця 2.

Таблиця 2 – Заборони, які діють для суб'єктів експертної діяльності

Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень (розділ II, пункт 22) [2]	Інструкція про особливості здійснення судово-експертної діяльності атестованими судовими експертами, що не працюють у державних спеціалізованих експертних установах (розділ II, пункт 3) [1]
Судовому експерту забороняється:	
проводити експертизу без письмової вказівки керівника (заступника керівника) експертної установи, керівника структурного підрозділу	
передоручати проведення експертизи іншій особі	1) передоручати проведення експертизи іншій особі
самостійно збирати матеріали, які підлягають дослідженню, а також вибирати вихідні дані для проведення експертизи, якщо вони відображені в наданих йому матеріалах неоднозначно	2) самостійно збирати матеріали, які підлягають дослідженню, а також вибирати вихідні дані для проведення експертизи, якщо вони відображені в наданих йому матеріалах неоднозначно
вирішувати питання, які виходять за межі спеціальних знань експерта та з'ясування питань права і надавати оцінку законності проведення процедур, регламентованих нормативно-правовими актами	3) вирішувати питання, які виходять за межі спеціальних знань експерта, а також для з'ясування питань права і надавати оцінку законності проведення процедур, регламентованих нормативно-правовими актами
вступати у не передбачені порядком проведення експертизи контакти з особами, якщо такі особи прямо чи опосередковано зацікавлені в результатах експертизи	4) вступати у не передбачені порядком проведення експертизи контакти з особами, якщо такі особи прямо чи опосередковано зацікавлені в результатах експертизи
зберігати матеріали справ та об'єкти експертних досліджень поза службовим приміщенням	5) зберігати матеріали справ та об'єкти експертних досліджень поза службовим приміщенням
	6) приймати до виконання проведення експертизи, якщо її проведення не доручено йому особисто

Джерело: авторська розробка на основі [1; 2]

Стаття 14 «Відповідальність судового експерта» [3] встановлює, що судовий експерт на підставах і в порядку, передбаченими законодавством, може бути притягнутий до юридичної відповідальності.

Пункт 2.4. Розділу II «Права, обов'язки та відповідальність експерта» [2] передбачає, що за надання завідомо неправдивого висновку, за відмову без поважних причин від виконання покладених на нього обов'язків, а також за розголошення даних, що стали йому відомі під час проведення експертизи, експерт несе кримінальну відповідальність згідно з чинним законодавством.

За злісне ухилення від явки до органів досудового розслідування або суду експерт несе адміністративну відповідальність згідно з чинним законодавством. За допущені порушення під час проведення експертизи, що не тягнуть за собою кримінальної чи адміністративної відповідальності, експерт може бути притягнутий до дисциплінарної відповідальності згідно з чинним законодавством. У разі завдання своїми діями майнової шкоди під час проведення експертизи експерт несе матеріальну відповідальність згідно з чинним законодавством.

Пункт 5 Розділу II «Права й обов'язки судового експерта» [1] визначає, що за наданий висновок судовий експерт відповідає згідно з чинним законодавством України.

За результатами проведеного дослідження можна зробити наступні висновки: по-перше, суб'єктами судово-експертної діяльності в Україні можуть бути державні спеціалізовані установи, їх територіальні філії, експертні установи комунальної форми власності, а також судові експерти, які не є працівниками зазначених установ, та інші фахівці (експерти) з відповідних галузей знань у порядку та на умовах, визначених Законом України «Про судову експертизу», процесуальним законодавством та відповідними інструкціями; по-друге, Законом України «Про судову експертизу» задекларовано лише три обов'язки судового експерта, а на інші зроблено відсилку до процесуального законодавства; по-третє, профільні інструктивні матеріали у частині суб'єктів судово-експертної діяльності виокремлюють по вісім майже тотожних за суттю обов'язків, що є логічним і правильним; по-четверте, в інструктивних матеріалах передбачено майже аналогічний перелік із шести заборон, які діють для суб'єктів експертної діяльності, різниця в лише одній забороні пояснюється специфікою організації роботи кожного з них; по-п'яте, в частині відповідальності судових експертів, у Законі України «Про судову експертизу» зроблено відсилку до процесуального законодавства, а в Інструкції про особливості здійснення судово-експертної діяльності атестованими судовими експертами, що не працюють у державних спеціалізованих експертних установах у назві відповідного розділу II «Права й обов'язки судового експерта», де лише поверхнево згадано про відповідальність, саме це слово взагалі відсутнє, що, на наш погляд, є недоречним і знижує її юридичну якість.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про затвердження Інструкції про особливості здійснення судово-експертної діяльності атестованими судовими експертами, що не працюють у державних спеціалізованих експертних установах : Наказ М-ва юстиції України від 12 груд. 2011 р. № 3505/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1431-11#Text> (дата звернення: 17.10.2021)
2. Про затвердження Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень : Наказ М-ва юстиції України від 08 жовт. 1998 р. № 53/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text> (дата звернення: 17.10.2021)
3. Про судову експертизу : Закон України від 25 лют. 1994 р. № 4038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12/conv#Text> (дата звернення: 17.10.2021)

4. Пугаченко О.Б. Вимоги процесуального законодавства в частині участі експерта при проведенні судової експертизи з економічних питань. Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету: Економічні науки. 2013. Вип. 24. С. 340-348
5. Пугаченко О.Б. Процесуальні вимоги призначення та проведення економічних експертиз. Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. 2014. вип. 26. С. 207-215
6. Pugachenko Olga The Procedure for Performing Economic Evaluation in Ukraine. Innovative Economics and Management (Special Edition 2). 2017. Volume IV. P. 166-174.

УДК 331.216.

ЕЛЕКТРОННИЙ ЛІКАРНЯНИЙ – ОНЛАЙН-СЕРВІС ДЛЯ РОБОТОДАВЦІВ ТА ПРАЦІВНИКІВ: ПРАВОВІ АСПЕКТИ

Марина Трегубенко,
старший викладач кафедри права та
соціально-економічних відносин
Центральноукраїнського інституту
розвитку людини

У дослідженні висвітлено питання впровадження електронних листків непрацездатності. Вказано, що станом на жовтень 2021 року є деякі проблеми при завантаженні, опрацюванні та передачі до Фонду соціального страхування електронних листків непрацездатності. Нами запропоновано вирішення проблеми обліку електронних лікарняних, порядку їх опрацювання та оплати.

Ключові слова: електронний листок непрацездатності, вебпортал Пенсійного Фонду України, страховий стаж, медичний висновок про тимчасову непрацездатність.

Постановка проблеми. Електронний документообіг – не новина, а реальність. Все більше підприємств переходить на такий формат роботи. Ведення документації, подача звітів, отримання довідок від органів державної влади та їх структурних підрозділів, облік трудового та страхового стажу – все це спрощення для роботодавців та працівників. Запровадження електронних листків непрацездатності – важливий етап, що стосується не лише сфери охорони здоров'я, а й побудови ефективної та надійної системи електронного документообігу, що дозволяє попередити видачу необґрунтованих лікарняних та спростити процес отримання страхових виплат.

Система видачі «е-лікарняних» передбачає формування електронних листків непрацездатності в Електронному реєстрі листків непрацездатності на підставі медичних висновків про тимчасову непрацездатність, які вносяться до Реєстру медичних висновків в електронній системі охорони здоров'я сімейним або лікуючим лікарем.

Видача таких листків непрацездатності дає можливість пацієнтам не турбуватись про подачу паперових лікарняних роботодавцю, попереджає можливу відмову в оплаті листка непрацездатності, як було досить розповсюдженим явищем при подачі паперових лікарняних. Роботодавці мають можливість отримати інформацію про хворобу працівника одразу після подачі даних лікарем в особистому електронному кабінеті страхувальника

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВА
ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН**
Збірник наукових статей

*Матеріали подано в авторській редакції.
За зміст матеріалів відповідальність несуть автори*

*Адреса редакції: м. Кропивницький, пл. Дружби Народів, 8
Відповідальний редактор О.В. Кравченко
E-mail: olenakravchenko2017@gmail.com*

Наклад 100 прим.